

DEVECSERI UJSÁG

Társadalmi, közgazdasági és politikai hetilap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:		Felelős szerkesztő: Dr. SOMOGYI KÁROLY	Kiadótulajdonos: HUSS FERENC	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Egész évre	8 pengő			Devecser, Klapka-ucca 16.
Fél	4 „			TELEFON 23.
Negyed	2 „			Ide intézendők a lapot érdeklő minden-
Egyes szám ára	20 fillér			nemű közlemények

A falu az Antikrisztus hareában

Irta: SCHANDL KÁROLY dr.

A karácsony a falun érvényesül legjobban a maga melegségével és bensőségével. A falu ragaszkodik a betlehemi pásztorokhoz és az isteni Kisdedhez, bárki akarja is erőszakkal tőle elszakítani. Most jön a hír Oroszországból, hogy a muzsikok, — az orosz földmivesek — ép oly vallásossággal készülnek a karácsony ünnepelésére, mint a cár idejében. A moszkvai diktatura azonban le akar számolni az orosz falu vallásosságával. A bolsevik Antikrisztus elérkezettnek látja az időt, hogy felvegye a nyílt harcot a faluban is Krisztus ellen. Nem azért veszi fel a harcot, mert erősebbnek érzi magát, hanem azért, mert fél a muzsikok egyre erősödő ellenállásától. Nemrég jött a hír, hogy egész sereg faluban meggyilkolták a szovjethivatalnokokat. A termés az egész világon jó volt s Oroszország mégis kénytelen már most millió métermázsaszámra vásárolni a gabonát a fenyegető éhínség enyhítésére. Ez is a muzsikok ellenállásából, illetve amerikaizásából ered, mert csak annyit termelnek, amennyi saját szükségletükre kell. Oroszország mezőgazdasági területének fele van csak megművelve a szovjetkormány adatai szerint is. Heródes majd kétezer éve minden kisdedet összeszedetett, hogy Krisztust kiirtsa. Lenin utódja most az

isteni Kisded képeit akarja összeszedetni, hogy országában Krisztust kiirtsa. Ami Heródesnek nem sikerült, bizonyosan nem sikerül Szalinnak sem. De ha a végeredmény bizonyos is, sok memento van abban a küzdelemben a világ egész földmivelő népére, amelyet Oroszországban folytat az Antikrisztus a betlehemi Kisded ellen.

Pár napja jelent meg a moszkvai kormány adatai alapján Genfben egy könyv, mely számokkal igazolja, hogy a kommunista gazdasági rend csődöt mondott. A munkások diktatúrája akart lenni s a munkások élnek benne legrosszabbul. A szovjet államban 12 óra a munkaidő, minden munkás köteles túlórázni. Harmadfél millió a munkanélküliek száma az ipari munkások között. Az orosz ipari munkás, akinek keresete van, átlag tizedrészét keresi annak, amennyit egy európai munkás keres. Az élet viszont kétszer olyan drága Oroszországban, mint a külföldön. A tisztviselők helyzete természetesen még súlyosabb. Kereskedelemről és iparról alig lehet beszélni, mert mindent monopolizál a szovjeturalom. Minden erő kiveszve az orosz társadalomból, mely nyomorogva türi a rettenetes diktatúrát. Egy népréteg az, mely nem hódolt be a kényuraknak s ez a falusi nép. A falu népét tekintve a veszedelmes ellenfélnek Sta-

lin, aki maga is a muzsikokból származott.

A szocializmus, mely Oroszországban a maga gyakorlati formájában nyilatkozik meg, kezdetben földet ígért a földmiveseknek. Pár év után azonban azt a földosztást is visszacsinálta, amit *Stolipin*, a cár miniszterelnöke, a magántulajdon alapján hajtott végre. Maximálta a földet, amit egy-egy család művelhet. Megkezdte az ellenségeskedést a külakkokkal. Ezek a nagygazdák, akiknek 10 holdnál több területük van. Ma a legnagyobb ellenségei a szovjeturalomnak a kisgazdátársadalomnak ezek a tagjai, akik azonban igen nagy számmal vannak. Ellenük akarta felbujtani a szovjet a törpebirtokosokat és a falusi napszamosokat. Törekvése nem vezetett sikerre. Ma már az egész orosz falu látja, hogy életére megy a játék s minden földmivesből szovjetrabzolgát akarnak csinálni. Míg a városi munkásságból 8000 választ egy képviselőt a kerületi gyűlésbe, addig 20.000 földmives küldhet csak egy képviselőt. A földmives 5—10-szer annyi adót fizet jövedelme után, mint az ipari munkás, vagy a tisztviselő. Az orosz földmives a gabona árának csak 20%-át kapja meg, 30% a közvetítő kereskedőé, 50% a szovjeté. Az állam két-szörös áron adja neki az iparcikke-

Karácsonyi hangok.

Egy német természettudós szerint az ember aeolihárfa, amelyen a Világegyetem lejátszsa dallamait. Ertsük ezt úgy, hogy a hang, fény, szín és a többi fizikai jelenségek, benyomások mind megérintik illetékes érzékszerveinket, ki-csalnak belőlük bizonyos hatásokat: mi reagálunk azokra.

Az ember azonban nemcsak a látható világ számára van berendezve, hanem sokkal inkább hasonlít finom hangszerhez egy magasabb szellemi világ, a lelki élet, kinyilatkoztatásaival szemben. Ezen a gyors hangszeren maga Isten kíván játszani; a Teremtő törődik, foglalkozik a képére és hasonlatosságára alkotott gyermekével!

A karácsonyi angyalok nem földi, hanem láthatatlan világot képviselnek; nem ragyogó

fényhullámot lövellnek szemünkbe, nem gyönyörködtető hanghullámokkal kedveskednek, hanem üzenetet hoznak egy magasabb világból lelkünk számára. Az ő énekük nemcsak dicsőség Istennek, hanem békeesség e földön és az emberekhez jóakarati; élővíz a szomjuhozóknak, életnek kenyerre az éhezőknek! Mert éheznek és szomjuhozik ez a világ. Népek, nemzetek épen úgy, mint egyesek folyton várnak valamit, epednek jobb után.

A jelen kor egy tohuvaobu. Khaotikus zürzavarával nem léphet az angyali sereg karába. Az ember nem szegődhetik a Messiást tisztelő pásztorokhoz mindaddig, míg nem érez félelmet elkövetett bűnei miatt, hogy azután alázatosan, — de tovább már nem rettegéssel, hanem bizakodó örömmel — tegyen tisztességet Annak, Aki a Békeesség igaz fejedelme!

Minden attól függ, hogy a karácsonyi

hangokra, az isteni üzenetre miként rezonál az ember szive. Nem jó hangszer egyén és nemzet Urának kezében, ha nem az Ő akarata szerint való hangot adja.

A szeretet ünnepe első sorban Isten akaratát közli. Ezzel szemben áll az önző, túlekedő, más boldogságát könnyelműen letipró emberi akarat. Minek a jogán? Irgalmatlanul az erősebb jogán. Ebben a nyers harcban az utóbbi örül, a gyenge — sir... Az eredmény kicsiben könyörtelenség egymással szemben, nagyban: Trianon. Mindig így lesz, míg a karácsonyi hangok az emberek és népek szívébe nem hatolnak!...

Uram, adj nekünk igazi Karácsonyt, add nekünk a Te Békeességedet!

Bábás József.

ket. Az orosz muzsikok milliói nehezen mozdulnak, de még nehezebben engedelmesskednek. Most, mikor karácsonyától is meg akarja fosztani a szovjet, fellángol a harc az orosz mezőkön s folyik a néma küzdelem, mely talán egy, talán kettő, vagy három éven belül meghozza az orosz tragédia végső felvonását.

Mikor a világlapokat olvasva ez a kép tárul elém, eszembe jut a moszkvai egyetem professzorának, Totomildnznak a vallomása. Az orosz professzor, aki a háború előtt maga is telve volt szocializmussal, mikor sikerült kiszabadulnia az orosz pokolból és svájci területre ért, nagyon érdekes kijelentéseket tett. A szocializmus próbája — szerinte — megtörtént s a kísérleti nyúl egy százmillió német. A Marxizmus megbukott, az áldozat Oroszország. Az egész világ részvéte kísérheti az orosz nemzet tragédiáját, ahol az Antikrisztus harcba annyi millió és millió ember pusztulása után egy nemzetet temetett sírba. Mikor az orosz falvakban vörös katonák kutatnak szuronyokkal a Krisztusképek után, a magyar földművelő nép annál nagyobb szeretettel siessen a betlehemi jászol elé s vessze jól eszébe minden falusi polgár, hogy a gazdasági boldogulásnak sincs más útja, mint amely Betlehembe vezet.

Karácsonyi gondolatok.

Írta: KASZA VILMOS.

Szent éj, csendes éj. Nem a temetői csend, a kripták hangtalan némasága. A természet nallgat, felfigyel, magába fojtja a decemberi éj lehelését a nagy várakozásban. A Teremtő, az Istenfia öltötte magára az emberi testet. A néma csendet megtöri a Glória, a teremtés remekel, az angyalok hódolnak a Teremtő előtt. Mikor a hajnal hasad, a napkirály előtt felvonulnak az égboltján a biborrubás apródok, ki terlik az ég kárpitjára a napkirály biboros palástját: a földteken éled az élet, a lombok között ezer csiripelő szárnyas csattog, kifejezi hódolatát az élet osztogatója, a napkirály előtt.

Egi fény, sugarozzon terült el a betlehemi égbolton, égi dalosok hódolnak az égi király előtt: **U az élet forrása.**

Az élet, az erő a kősziklában is éled.

A vadrózsa belekapcsolódik gyökérével a kőszikla testébe, onnét szívja ki az életet, a lángpiros rózsabimbót kifakasztó életerőt. Mennyi a titkos tösség még a vadrózsa bimbójában is!

A barlang sötét, nyirkos mélyében huzódik meg szerényen egy csodásan nyíló virág: a rosa misticá, ő a titkos értelmű róza.

Jézus, Szt. Szűz, anyaság, Betlehem, Názáret, Golgota, megannyi misztérium, szt. titok az emberi éme előtt. A magasságokban nem lehet filozofálnom, mert leszédülök, biztoskezd pilóta vezesse a magas régiókban eszemet, lelkemet, pilótám legyen a hit. Scio, **qui credit: Tudom, kinek hiszek.**

A királyi sas kősziklán tanyáz, az ő otthona az azuroz ég. Messze a vából, kultúrától, nem fényes palotában, ott a piszkos barlangoduban, ott van a királyi sas, onnét ivel a magasságok felé, a lelkek birodalmába, ott lesz ő megkoronázott király. Mint hegyi csermely észrevételül, szerényen gördül le a betlehemi sziklákról, később elözönlí egész Judeát, Galileát, az egész világot, az ő ereje előtt rombadól a világot meghódító pogány világ összes pogány bálványistenével és társadalmával együtt.

Betlehem parányi pont a pogány római birodalomban, mint a pont a fehér papíron, melyet ceruzám hegye hagy maga után. Mily ingnytelen az a gagyogó gyermek! A betlehemi jászol és a császári palota Rómában! A betlehemi kisdéd és Augustus vagy Heródes!

Octavianus, a pénzváltó fia, gyáva a harcmezőn, kegyetlen a győzelemben. Anyját, testvérét gyilkol a hatalmáért. Az ő sze-harászott vagyon felett pöffesz-edő göggyön Augustusnak, istennek nevezik ki őt. Augustus mit sem tud a betlehemi gyermekről és ez az ismeretlen gyermek zuzta össze az augustusosok hatalmát.

Vergilius, a mezők, a falusi otthon szerelmese, elvezetve a római fantáziát és Avernusa borzalmasan festi le ott a bűn bűnhódókat. Kacagtak rajta, eszelősnek tartottak. A pogány társadalmi erkölcsök romjai fölé utrakodik a betlehemi gyermek jelvénye, a Kereszt.

Heródes nem volt sem római, sem zsidó, sem görög. Ereiben az idumai vér pezsgett, a cuzzó-mászó, mégis vipera természetű állatember. Veszélyben a királyi trón, erdemeket kell szerezni a trón megmentése körül, ha masként nem, haljon meg pár száz arattian gyermek, az melőves, hogy köztük volt a gyilkos törvénytelen gyermek is. A római császárok trónja helyen egy más trón áll, amelyre Krisztus jelvénye van kihelyezve, **Ő a trónuson utrakodó király.**

Az örök harc a teremtő és Teremtő között. Az Ellentmondás a paradicsomban felütötte a fejet, már ott szemben állott a Teremtővel. Az Ellentmondás ott kigyó kepet öltött e fel. Az Ellentmondás nem hal meg soha, megjelenik az emberiség szinpadán, ahol lejátszódik az ember tragédiája, egyszer a bölcsöket, mászor a csilla gátsat, vagy természettudomány tógáját ölti fel.

Tamad, gunyol, érvel, de egymás után tűnnek el a kulisszák mögött a különböző áltudományos tógák és ott áll a dicsőség glóriás fényözönében a diadalmas betlehemi Kisdéd.

Kiadó

Klapka-u. 15. szám alatt egy
üzlethelyiség.

Bővebbet: Reininger József divatáru kereskedőnél.

Karácsonyesti levél.

Mária!

A téli alkony tejfűveges homályt terítget körültem. Szívesen fogadtok ismerős ő, minden téli napon megérkezik hozzám. Mesélget. De ma mintha más lenne, nem is homály, hanem fény: köntöse szebb, ragyogóbb. Ugytetszik, láthatatlan pók-óriás szövi-tónja a földre boruló szent palástot Isten békejének aranyfonalából.

Karácsony estére alkotodok.

Munkám pihen, félretéve várja a holnapot vagy a holnapután. Kezem ölembé hull, ajkam néma, tekintetem messze-messze karácsonyok tájképein nyugszik.

Künt is ünneplő hangulat. A ház előtt fenyők, cédrusok susognak halkabban, rejtelmesebben, mint máskor; szavukat most igazán csak az érti, akinek már fájt valaha a szíve.

Az eres az elő korábban eltűntek a didergő, csipogó veretek, csak úgy, mint az utcákról az emberek; ma előbb tértek a több meletet ígérő otthonba.

Zaj alig hallatszik. Egy-két megkésést, sietős kopaj — azután közlekedik a csönd, a karácsonyeste szent csöndje.

Reád gondolok.

Röpké idő még s benéz ablakomon a Jézuska. Ő, nem úgy néz be már, mint rég, kezében ragyogó karácsonyifával, selyem köntényében sok-sok játékkal; nekem nem hoz óraműrejáró biciklistát, Néked, édes Szivem, nem visz lenszöke francia-babát, hogy örömmel bitorozza gyermek-szívünket s lápot adjon a „Miert?”-et kutató gyermekagyunknak. Én nem tündököm már el: mi hajtja azt a sport-sapkás bádoglegényt? Te, Mária, nem gondolkodol el:

— Mi lehet a lenszöke Bébi fejében?

Tudod Te is, tudom én is: mi van belül — az emberekben. A fejekben többnyire kongó üresség, mint Bébi fejében, sok rozsdás, rossz nikkell rugó és kevés jó acél izom, mint az óraműrejáró biciklista gyermekivancsisággal felnyitott gyomrában. Ezt mind-mind jól tudjuk. És rájöttünk arra is: nagyon jó volna soha meg nem tudni: mi van belül? Légyobb lenne mindig azt hinni: Jézuska hozza a karácsonyfát...

De hallga! Szól már valahol az ezüst-csengettyű. A szomszédban. Vagy mégmesszebb. Ahol gyermekek vannak. Itt nincsenek, nagyon rég nincsenek. Mégis hallom a csengettyűszót, mintha harangvirágok csilingelének Gyermekország aranylő rétegein. Onnan jó a hang. A lelkemből.

— Mondjad, Édesem, hogyan van az: évtizedek óta dühgőgő orkárok sem bírták úgy elnémitani ezt a halk, szelid fuvallatot, hogy minden karácsonyestén el ne hárfázzon egy álom-melódiát? — Ugye, nem tudsz felelni, csak fölnezel az égre, ahol Ő lakik, akire mindig tekintünk, amikor érezzük végtelen gyámsálgunkat, tudatlanságunkat. **U, mert hogyan is meri az ember azt mondani: tud valamit?! Semmit sem tud! Avagy annyit is tud-e: mi sugja meg ősszel a madárnak, hogy jó a hideg tél s délen melegebben sütt a nap? Az őszitón? Csakhogy mi az őszitón? ...**

De hallga! Csilingel a csengettyűke. Csilingel... és csókol, simogat, mint boldog gyermekségem idején, amikor édes volt a szám íze, fehér és redőltlen a homlokom — mert nem érte más csókja, mint az édesanyámé... Csilingel és csókol... mint gyermekségem idején, amikor boldog voltam, mert nem tudtam még, hogy az igazi babák is csak olyanok, mint a francia-babák: lélektelenek, üresfejűek és fégtékes ajkúak...

De csit! Csilingel Jézuska ezüstcsengettyűje. Csilingel... és sorra válnak porrá, hamuvá — tűnnek-vesznek nyomtalanná azok a fájo, fekete keresztel!

Gyulladoznak lelkem fénydögán a láng-gocskák.

Reád gondolok.

Gyujtsd meg Te is, szivem Szíve, lelkem Lelke karácsonyfádon a gyertyákat.

Gondolj reám.

És ne fájjon, hogy Te ott vagy egyedül, én itt vagyok egyedül s országrészek választanak el bennünk; ne fájjon ez és ne fájjon semmisen. A lelkem ottvan Veled a karácsonyfa alatt. A lelkem, paránya Istennek, viszi, küldi

a szenteste ajándékát: a békét, a szeretetet, a mely nekünk, nagy gyermekeknek — mert mi más az ember?! — van olyan drága kincs, mint kisgyermekkorunkban volt az őrsefűtő francia-baba és a rosszbensőjú bádóg kerékpáros.

De csitt! A karácsonyfán gyulladoznak a gyertyácskák. Erzed, Mária, a tiszta, úde fenyőillatot? Tudom, ahogy körül leng, fehérruhát ölt a lelked s elröppen messze gyermekszobád liliosos álmái, fehér butorai közé...

Látod a karácsonyfa lángocskáit? Először csak egy kis tűzpont látszik, majd reszketve növekszik, nyulik, végre felszökken, felmutat a Magasság felé...

Oda nézek én is, oda, ahova föl nem ér a bölcselen emberi bölcsesség; megkönnyebültén nézek föl az Ur otthona felé, hálátadva az Ő végtelen jóságáért: hogy karácsony békét adta nekünk és mindazoknak, akiknek az élet nem adott semmit. S nézzél fel Te is: — „Kis kacsoíd összetéve szépen, Imádkozzáll édes gyermekem!...”

* * *

Karácsony este van. Minden keresztény lelkébe beköltözött a szeretet. A béke. Honoljon, Mária, a lelkedben mindörökké Karácsony és légy olyan boldog, amilyen akkor voltál, amikor azt hitted: a Jézuska hozza a karácsonyfát.

Amen.

Magyarok karácsonyán.

Ma halványabb lesz a kihullt vér foltja,
Ma még talán a bánatunk sem ég,
Örömszellőcske hirtelen kioltja
Bú, fájdalom pirosító mécsesét.
Ma száz sebünkre enyhe zsiadás száll,
Ma jajsavunk is sóhajtaba full,
Ma Betlehemnek áldott jászolánál
Millió magyar könyörgön térdre hull.

... Letérdelünk, panasza nyílik ajkunk:
— Ragyog a csillag Betlehem felett —
Ó miért, hogy fénye nem segít mirajtunk;
A mi szívünkben ég a gyűlölet!
De hogyha látod kinjainknak árját,
Mondd, Betlehemnek égi Kisdede!
Egy nemzet, melynek elvitték hazáját,
Szerethet-e? Ó mond! szerethet-e?

Jaj, mert minékünk szétépték hazánkat;
Váltunk megroskad, sulyos a bilincs...
A száz sebünk, a kín, a könny, a bánat
Csak ég, csak ég, de enyhülése nincs...
Szikrányi bennünk már csupán az élet,
Csapás csapást ér s még ez mind kevés!
Mít elköveltünk ellened, a vétket
Lemossa most a tenger szenvedés...

S ma jászolánál áldott Betlehemnek
Millió magyar szív esdve mond imát —
Halld meg szavunkat, halld meg, égi Gyermekek;
Ahány sebünk van, mind Hozzád kiált...
Ó, égi Kisded, szánj meg végre minket,
Oltalmazd ezt az árva nemzetet,
Bocsásd meg nekünk számos vétkünket
S adj vissza mindent, ami elvesztett!...

Welchner Erzsébet.

Eladó

1 hálószoba butor, 1 asztal, 4 bőr-
szék. ---: Asztalosmunkát fogad ---:
Néz koporsó eladása ---: jutányos
árak.

Hoek Sándor
asztalos
Ajka.

H I R E K

Cseh földrajz Magyarországról.

A kezeink közé került Horticska és Kadlečík által átdolgozott 1923-as kiadás, a polgári iskolák harmadik osztálya számára írt Kreici-féle földrajzkönyv. Magyarországról szóló fejezete az általános adatok, területek, lakosság, lélekszám stb. után a hegy- és vízrajzzal foglalkozik s a Nagyalföldről szólva azt mondja, hogy ez „a Duna—Tisza között fekszik, nem egyforma talaju és mindkét folyó hosszában terjedelmes mocsarak vannak, magas nádasokkal benőve és vízmadarakkal benépesítve. Helgenként futóhomokos térségek vannak. Legnagyobb részét a terület termékeny szántóföld, mely azonban gyakran szenved a szárazság miatt. (Ugy látszik a lelkiismeretes szerzők a Széchenyi kora után történeteket annyira jelentéktelen eseménynek tartották, hogy a Duna—Tiszaszabályozás eredményes munkálatait, mint jelentéktelen epizódot nem tartották szükségesnek figyelembe venni.) Tovább azt olvassuk az illusztris tankönyvben: „Helgenként az egész vidék legelőnek, pusztának van hagyva, amelyen tavasztól tél beálltáig lovakat és szarvasmarhát, sertéskondákat és juhnyájakat legeltetnek a csikósok.” (És Magyarországon még az állattenyésztés válságáról beszélnek, egyébként pedig a díszes szerzők nem igen usznák meg szárazon, ha egy csikósnak azt mondanák, hogy hol van az ő általa legeltetett sertéskonda és juhnyáj.) Majd ismét tovább ez következik: „A főfolyó a Duna és a Tisza Magyarországot csak a középső folyásukban járják” (nem a mi hibánkból), „szabad folyásukat majomnem egész hosszúságban apró tavak és egészségtelen mocsarak kísérik.” (Szóval ármentesítés, folyamatszabályozás, csatornázás, amelyek ma-holnap centennáriumukat ünneplik, a t. szerzőknek mind suvix, ellenben a russinkó népének emlékezetes Latorca, Ung és Felső-tisza árvizeinek áradásáról a Tiszaszabályozási Művek csehszlovák uralom alatti elhanyagoltsága következtében szerényen hallgatnak az urak.) „A tavak közül kiünnik nagyságra nézve a sekélyvízi Balaton” (csak ennyi a „magyar tenger”-ről, bezeg Csehszlovákia dicsőhimmuszokat zengene róla, ha csak fél olyan nagysággal is rendelkezne) „Magyarország éghajlata szárazföldi, rövid, dermesztő, hideg tél váltakozik hosszú forró nyárral. Jelentékeny különbségek vannak a nappali és éjjeli hőmérséklet között. Nedvessége kevés van, nyáron ritkán esik és csak bő harmat mérsékli a szárazságot.”

Folytathatnók még tovább, de talán elég volt már ezekből a cseh badarságokból. Lehet, sőt valószínű, hogy ők szeretnék, hogyha nálunk ilyen és ehhez hasonló lenne a helyzet, no de hál' Isten, az Uristen és a természet rendszerében nem érvényesülhet a cseh ámitás és hazugság.

— Olvasóinknak, lapunk barátainak és munkatársainak kellemes és boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk!

— A veszprémi püspök a papnevelésért. Dr. Rott Nándor veszprémi megyéspüspök legutóbbi körlevelében római útjával kapcsolatos beszámolójában, mint ott szerzett tapasztalatot említi fel, hogy Róma mily hihetetlenül sokat áldoz ma a papságnak tudományos és lelki kiképzésére, minnek folytán a szemináriumok az érdeklődés és áldozatkészség homlokterében állanak. A római példa — ugymond a püspök — a magyar papságnak is intelem arra, hogy a szeminárium iránti szeretetét ne hagyja lelohadni, hanem azt állandóan fokozza. Hálásan emlékszik meg ezután mindazokról, akik önként voltak jáz elmúlt évben segítségére a szeminárium fenntartásában és lehetővé tették, hogy az egyházmegye egyik papnövendéke külföldön végzezhessen tanulmányait. A veszprémi szemináriumnak egyébként jelenleg 101 növendéke van, akiket alapítványi vagyon hiányában a püspöknek kell eltartania. Ideiglenesen az idei

iskolaévben külön kisszemináriumot állított a püspök, amelyben 30 gimnazista papnövendéknek ad megfelelő elhelyezést. Ezenkívül 16 olyan kisebb diáknak nyújt a püspöki palotában teljes étkezést, aki a papi pályára hajlandóságot mutat. Eggyelőre még nem gondolhat arra a püspök, hogy más hazai kisszemináriumok példájára a növendékektől iskolázatásukért és ellátásukért díjakat szedjen, mert a veszprémi egyházmegye lakossága annyira szegény, hogy a mostani növendékek legfőbbje a szükséges tankönyveket sem tudja megvásárolni, sem tandíját nem tudja fizetni. Nagy szükség volna új szeminárium építésére, ezzel azonban a püspök várni óhajt még egy-két évig, hogy ezalatt oly alapot teremtsen, amely megmenti őt attól, hogy a püspökség anyagi erejét meghaladó adósságot vegyen fel.

— Alapítottott 1847. —

SCHUNDA V. J.
hangszergyár és hangszer-
üzlet

m. kir. udvari szállító stb.

Budapest. IV., Gróf Károlyi-u. 5 és Magyar-u. 18
MINDENMÉLY HANGSZER, alkatrészek,
hurok és szakszerű javítások kaphatók. Továbbá
ZONGORÁK, PIANINÓK és HARMONIUMOK
eladása, becsérelése, bérbeadása, javítása,
— hangolása és vétele. —

LEGUJABB
RENDSZERŰ **GRAMOFONOK, LEMEZEK**
Legkedvezőbb részletek a feltételek mellett is.

Lehető legjobbat a legjutányosabb áron!

— Ugyvédi hír. Dr. Németh Bálint ny. devecseri kir. járásbíró, ügyvéd és dr. Pannor Geza ügyvéd irodájukat Pápa, Szent László-ucca 3. szám alá (saját házukba) helyezték át.

— A borszöröcsöki gazdakör több évi szünetelés után a napokban tartotta újjáalakuló gyűlését, melyen Böhm János r. k. kántortanító, a kör elnöke ismertele az egyesület célját, mely nem más, mint a község kulturális és gazdasági továbbképzése. Mult vasárnap alakult meg ismét a már 30 éve szünetelő Olvasókör is, melynek elnöke Böhm János kántortanító, pénztárosa Ughy Endre kisbíró, házagnya pedig Vurga István földműves lett. Ugyancsak e községben már három hete folynak a népművelő előadások. Böhm kántortanító eddig 3 előadást tartott az emberi testről és lélekről, továbbá a hazáról és annak szeretetéről. A r. k. elemi iskola terméket zsufolóság megtöltő közönség egyre növekvő számmal és a legnagyobb figyelemmel hallgatja az előadásokat. Az új kántortanító lelkes munkájától sok eredményt vár a község lakossága.

— Az adóellenőr. Természetesen forgalmiadóellenőrrel van szó, aki Flórencs György névre hallgat s éppen elég kellemetlenséget szerzett már az adófizető polgároknak. A közeli napokban egy tisztességben megőregedett devecseri kiskereskedővel, Ungar Henrikkel oly durva módon bánt el a hivatali helyiségben, hogy a kereskedő feljelentést tett ellene a pénzügyigazgatóságnál. Mintegy negyven iparos és kereskedő is aláírta ezt a feljelentést. Flórencs ellenőr minden hivatali felhatalmazás nélkül a saját felelősségére vizsgálatokat rendez egy erre illetéktelen barátjával az iparosokkal és kereskedőkkel s minden ok nélkül folyton zaklatja őket. S mikor az adófizető polgárok valósággal roskadoznak a súlyos adóterhek alatt s emésztő gondot okoz nekik a mindennapi megélhetés, akkor az ellenőr ur pezsgős daridókat rendez s tucatszám vagdossa falhoz a poharakat. Ugy látszik, bőségesen telik abból a jutalékból, a mit az adófizetők izznak ki. Felhívjuk dr. Csiba Mór pénzügyigazgató ur figyelmét — kinek számára egyébként is tartogat holmi fenyegetést — erre az ideiglenesen alkalmazott ellenőrre s kérjük, hogy minél előbb bocsássa el a szolgálatból, mert mint értesülvő vagyunk, ellenkező esetben a devecseri iparosok és kereskedők egyenesen a pénzügyminiszterhez fordulnak panaszukkal.

— Gazdaggyűlés Veszprémben. A Veszprémvármegyei Gazdasági Egyesület december 18-án tartotta évi rendes közgyűlését dr. Magyar Károly elnökleite alatt. A közgyűlést választmányi ülés előzte meg, ahol határozatilag kimondták, hogy a nagy- és közép-birtokosok körében gyűlést indítanak Rubinek Gyula, az elhunyt nagy gazdavezér siremlékére. Ügyvezető igazgató bejelenti, hogy a földművelésügyi miniszter anyagi támogatásával 6 hónapos gazdasági és háziipari tanfolyamot rendez az egyesület a kaszárnyában. A választmány az elnökség indítványára elhatározta, hogy a tél folyamán járási gazdaértekezleteket tart, hol megtárgyalják a vidék legfontosabb gazdasági kérdéseit, javaslatokat kérnek a többtermelés előmozdítása, a falu kulturájának fejlesztése érdekében s meghallgatják a gazdaértekezleten előadott kívánásokat s esetleges panaszokat. A járási gazdaértekezlet január 27-én Engyingen, február 3-án Pápán, február 17-én Devecserben és február 27-én Zircen lesz megtartva. A vármegye alispánjának véleményét ad a választmány Veszprémvársány és Nagypirit községek vásárnapjainak új megállapítása tárgyában és Somlóvásárhely község 2 új vásárjog engedélyezésének kérelme ügyében. Dr. Jókay-Ihász Miklós alelnök javasolja, hogy a közgyűlés határozatából kéréssek fel a Felsődu-nántuli Mezőgazdasági Kamara elnöksége arra, hogy a Veszprémvármegyei Gazdasági Egyesületet a jövő évben 2.000 P. segélyben részesítse, hogy az egyesület működését ezen anyagi támogatással elősegítse.

— Az észszerűen dolgozó kereskedőnek ma már nélkülözhetetlen a vidéki lapokban való hirdetés. A vidék a fogyasztás legértékesebb piaca, ezért terjeszkedik a kínálat egyre nagyobb mérvben a vidékre és ezért nem hagyhatja figyelmen kívül a céltudatos hirdető a vidéki lapokat. Aki a vidéki fogyasztókörzésben minden rétegéhez hozzá akar férkőzni, annak igénybe kell vennie a vidéki sajtó óriási nyilvánosságát, ez a propaganda új és értékes összeköttetéseket hoz létre és a hirdetésbe fektetett tőke sokszorosán megtérül. Erdős József, a reklámszakma legalaposabb ismerője, országszerte előnyösen ismert hirdetői iroda tulajdonos, rendkívül érdekes, 144 oldalas könyvecskében mutatja be a vidéki reklámlehetőségeket, felsorolja az összes vidéki lapokat, azok hirdetői árszabását, stb. Az ipar és kereskedelem terén működőknek ezen nélkülözhetetlen és értékes könyvet lapunkra való hivatkozással ingyen és bérmentve küldi meg bárkinek Erdős József hirdetői irodája, Budapest, II., Vitéz-ucca 2.

*****
Pénzért mindenki vehet karácsonyi ajándékot,
DE INGEN CSAK AZ KAP
GYERMEKENEK
bármilyen játékot,
feleségének
csodaszép házimunkákat, divány-
párnát, vagy választás szerinti
- hasonló háztartási dolgokat -
férjének
uriszobájába szebbnél-
szebb dísz tárgyakat
AKI a 30 éves egyetlen magyar
háziasszony lapból a
HÁZTARTÁS
magyar asszonyok közlönyéből
mutatványszámot kér
A mutatványszámhoz csatolt fényké-
pes katalógusból választhat bármely
ajándékot, amely címére bérmentve
--- megküldetik. ---
Budapest,
IV. Városház-u. 16. II. em. 1.

— A devecseri anyakönyv. *Születés:* Nov. 30. Farkas Vendel költögy. és neje. Németh Ágnes fia Endre rk. Dec. 3. Piller Ágoston kocsis és neje Pál Anna leánya Erzsébet rk. Dec. 11. Sulok István fm. napsz. és neje Szabó K. Margit leánya Erzsébet rk. Dec. 14. Gulyás Kálmán kisbirt. (P-miske) és neje Fekes Mária leánya Irén. Nov. 27. Somogyi Károly fm. és neje K. Molnár Anna fia halva született. — *Halálozás:* Dec. 11. Baráth Mihály fm. 80 éves rk., agkori gyengülés. Dec. 12. Havasi János 2 hónapos rk., orbánc. Dec. 15. özv. Burucs Józsefné sz. Németh Anna 66 éves, tüdővész. — *Házasságot* nem kötöttek.

— Erzsébet Királyné Szálló Budapest V. Egyetem-utca 5. Elsőrangú családi szálló a Belváros központján. 100 szoba, központi fűtés, vízvezeték mosdók, lift, fürdőszobák, Egy ágyas szobák 5—9 P-ig, két ágyas 6—12 P-ig. A szállóban van közkedvelt étterem, kávéház, söröző pince. Saját termései somlói borok. Estéknél a legjobb cigányzene. *Szabó Imre tulajdonos.*

Eladó
6 üléses N. A. G. gyártmányu
AUTO
üzemképes állapotban
Cim a kiadóban.

Eladó bika
Egy 18 hónapos, vöröstarka
tenyészbika
szabadkézből eladó. Bővebbet
a tulajdonos:
SZABÓ GYÖRGY
Padrag.

Akar vidékről új és értékes vásárlóképes vevőket?

Hirdessen a vidéki lapokban!

Abony
Baja
Balatonfüred
Balassagyarmat
Békés
Békéscsaba
Berettyóújfalú
Bonyhád
Céldömölk
Cinkota
Csongrád
Csurög
Debrecen
Devecser
Dombóvár
Eger
Egertgom
Gödöllő
Gyoma
Gyömrő
Gyöngyös
Győr
Gyula
Hajdúbosszormény
Hajdúhadház
Hajdúszoboszló
Hajdúnánás
Hatvan
Heves
Hódmezővásárhely
Jánoshalma
Jászárócsallás
Jászberény
Kálcsa
Kaposvár
Karcag
Kecskemét
Keszthely
Kiskőrös
Kiskunfélegyháza
Kiskunhalas
Kispele
Kisújszállás
Kisvárd
Kőszeg
Kunszentmárton

A kétoldalt felsorolt 92 város bármelyikében, a legelterjedtebb és legnagyobb példányszámban megjelenő egy-egy lapjában közzéteszem hirdetését:

1. Egy hasáb 30 m/m nagyságban mint ez a minta

Ha tetszésszerűen 12 város egy-egy lapjában hirdeti, mindegyikben egyszer	48 P.-ért
Ha tetszésszerűen 25 város egy-egy lapjában hirdeti, mindegyikben egyszer	96 P.-ért
Ha tetszésszerűen 40 város egy-egy lapjában hirdeti, mindegyikben egyszer	175 P.-ért
Ha mind a 92 város egy-egy lapjában hirdeti, mindegyikben egyszer	300 P.-ért

2. Egy hasáb 60 m/m nagyságban, mint ez a minta

Ha tetszésszerűen 12 város egy-egy lapjában hirdeti, mindegyikben egyszer	95 P.-ért
Ha tetszésszerűen 25 város egy-egy lapjában hirdeti, mindegyikben egyszer	190 P.-ért
Ha tetszésszerűen 50 város egy-egy lapjában hirdeti, mindegyikben egyszer	340 P.-ért
Ha mind a 92 város egy-egy lapjában hirdeti, mindegyikben egyszer	585 P.-ért

Ha egy város lapjában legalább háromszor egymásután hirdeti, külön 5 szazalek engedmény.

Elsőrendű, hasznosított, eredményező vidéki propaganda!

Minden hirdetésről támlapot küldök. A hirdetések feltűnő elhelyezésére igen nagy gondot fordítok.

Kívánatra ötletes hirdetői szövegeket adok.

Ha bármilyen bel- és külföldi lapban akar hirdetni, forduljon bizalommal országszerte előnyösen ismert hirdetői irodámhoz!

ERDŐS JÓZSEF

Budapest, II. Vitéz-ucca 2.
Telefon: Automata 602—58.

Kunszentmiklós
Magyaróvár
Miskolc
Mezőberény
Mezőkövesd
Mezőtur
Miskolc
Mohács
Monor
Nagykanizsa
Nagykőrös
Nyiregyháza
Ózd
Orosháza
Pápa
Pásztó
Pécs
Pesterzsébet
Pomáz
Rakospalota
Ráckeve
Salgótarján
Sarkad
Sárospatak
Sátorajaujhely
Soltvadkert
Sopron
Szarvas
Szeged
Szeghalom
Székesfehérvár
Szekesárd
Szentes
Szigetvár
Szolnok
Szombathely
Tapolca
Tata
Tatatóváros
Törökszentmiklós
Tótkomlós
Turkeve
Ujpest
Vác
Veszprém
Zalaegerszeg

Baj van a falun is.

Abban a muskátli nyiló, akáclombos kis faluban, ahol a bogárhátú alacsony kis házikókban oly gyönyörűen fakadtak az erény rózsái, ott, ahol oly sokáig szokták hordani a fiatalok, az árdatlanság pirját s tarkaruhás leánysereg vasár- és ünnepnapokon leeresztett hosszú hajjal, csattos imakönyvvel a kezében, úgy lépd-íttek az Isten háza felé, ahol a legénysereg tényszerűen fent csizmában, magyar zsidó ruhában vallásos áhitattal lépdeltek ők is az Isten házába; ott, ahol üzenketten is üttek egy családhoz tartozók asztali áldás után az asztal köré ebédelni, ahol a rádió hangja helyett a furulyaszó járta be a falut, megis boldog volt a falu örege és apraja, ahol zugolódás nélkül fizették az adójukat, szívesen megadták Istennek ami Istené, embernek ami emberé; ahol dalolva dolgoztak a mező munkások, dalolva tértek nyugovóra; ahol nem kívívó ruha viseletben jártak s erkölcsös magyar eszadást táncoltak: baj van a falun is, vagy magyarul szólva: elváltozott a falu képe.

Magyarázatot felesleges a fentiekhez fűzni, csak azoknak szolgáljon vigasztalásul, akiknek oly terhes a falusi élet, hogy volt-nincs elvezik be a falusi életük pályafutását. Ha baj van a falun, mi kerestük azt, ott hagytuk a szép falusi szokást, igényeink felcseperedtek, nagyvárosi mániá belénk kapaszkodott, nem akarunk olyan régi emberek lenni, tehát elhagytuk azt a szép falusi szokást, vele együtt elhagytuk az erkölcsöt és az Uristent. Akkor lángra lobbant a belső érzetünk: ugyis mindegy. Elkezdünk dáródzni, minden hónapban mulatságot rendezni, bevételünk aztán nem fedezi a kiadást, mert ily életmódhoz rekordterületek kellenek. (Amit ma még nem érhetünk el.) De tovább menve, vergődésünkben okozunk mindenkinek, aki csak jobb modban van nálunknál és talán könnyebben pénzelt, mint mi.

Mert nem ám éppen az a nagy baj, hogy elmúltak azok a jó régi szokások, hanem az a baj, hogy a régi jó szokásokkal elmaradt az a jó régi megelegedett életmód is. Hisz a haladásnak, kulturának mindnyájan hive kell, hogy legyünk, csak más irányban, nem mint tavun napjainkban divik. Sokan hiszik azt falun, hogy ha egy fiatal ember lenyírja a bajuszát, rövid szaru nadrághoz harisnyát húz, hozzá vesz egy bőrkabátot és borzeim-kalapot, az ilyen ember már művelt is, de egy húszholdas kisbirtokon nem tudna szakszerű belterjes gazdálkodást üzni. Németországban legújabbban a földmives ifjú leérett-ségig és jogot végez, ezek után hazamegy, egyszerű ruhában jár és az eke szarva közé áll, tesz beöle egy szakszerű kiskaróda, ráadásul kedves neki a földmives élet. És lesz belőle egy szorgalmas és takarékos kiskaróda. Mert a falun képzelt kor-haladás csak vad-hajtás a haladás terebélyes fáján, amit onnan le kell nyesegetni, mert könnyen a végveszélyhez vezet. A statisztikai kimutatás is ránk olvassa a huszonegyet, mikor feltárja, hogy ötszáz millió deficietttel zárul egy évi külkereskedelmi mérlegünk. Ebből kb. százötven milliót kötöttünk külföldön pipere dolgokra, pl. selyem harisnyára és illatszerekre. Ha ez így megy a végletekig, akkor a mi pénzünk kint maradoz különödn.

Tehát nyesegezzük a haladás azon vad hajtásait, ameyi káros anyagi és erkölcsi létünkre, t. i. a divathóbortot, azt a darab ruha viseletét, izléstelen táncot és ehhez hasonló dalozást, daridot és azt a sokféle módon kitalált mulatságot. Mert ezek különben is nemzeteiket pusztítottak már ki. Emlékezzünk arra a régi történetre meg jól, mikor Jeruzsálem végpusztulása előtt ott is ép így volt. Mikor Efraim farizeus pőfeszkedve idogálta vendégeivel az aranyzintű falerni bort a palotájának tetején, ahova a táncosnók bevonultak. Igazi görög nők, akiket Alexandriából hozott a házi ur. A táncosnók bevonultak, izléstelenül táncoltak, a férfiak tapsoltak és akkor bejött a házi ur leánya, Judit. Bihorszin ruhája aranyhímzésekkel ékes. Ő így szólt:

— Ti tapsoltok ezen fizetett táncosnóknek? Megmutatom, hogy én szebben tudok

táncolni, mint ők. — És szépen, kecsesen, de oly illetlen módon táncolt a szép Judit, hogy János, a vén farizeus, nem állhatta meg szó nélkül:

— Lányom, te kihivod fejünkre az ég boszuját.

— Miért? Talán nem vagyok elég szép, hogy az ég Ura is ne gyönyörködhetne bennem?

— Az ég Ura — felelte az ősz János farizeus — a lilismitiszta, szemérmes lelkeket szereti, nem az erkölcsletlenségére csábító szíreket.

Míg ott mulatoztak Efraim farizeus házában fedezetlen és illetlenül táncoltak, addig Jeruzsálem utcáin három lázadó vezér garazdatkodott, Vad, mindenre kész zelotáival (így hívták a lázadókat), akik a mulatozás napján, mikor a szemérmes táncot járták, rajta rontottak Efraim farizeus vagyonán, elrabolták ruháit, mindenből kifosztották. Csúpan egy zsák aranyat hurcolt magával, de a zeloták ezt is lerántották Efraim válláról, mikor a zsákból kigurultak az aranyak, Efraim fölkapott néhány darabot és lenyelte, de többet már nem bírt lenyelni, mert egy ór végig szelte a kardjával.

A szép Judit könnytelen szemekkel, éhségtől fakadó arccal járt-kelt Jeruzsálem utcáin. Hiába kért enni bárkitől, nem kapott, mert elfogyott a dúsgazdagok is. Halorszám heverték az éhhaláltól Jeruzsálem utcáin s a szép Judit, a szemérmes táncosnó is ott hevert közöttük. A gyönyörű templom, paloták elpusztultak s szántó-vető ember dolgozott Jeruzsálem helyén századok múltán.

Mi pedig vonjuk le belőle a következtetést, hagyjunk fel a mulatozással, azzal a furcsa ruhaviselettel és azzal a nem magyar-nak való táncal. Még mi is ki nem hívjuk az ég boszuját.

Csékut.

Horváth Lajos földmives.

Teljesen új pedálos zongoraalakú fedett

CIMBALOM
eladó. Cim a kiadóban.

Ha anyagi gondjai vannak, vagy ha jövedelme nem jutja mindenre, keresel **FOKROKRA**

növelheti, ha könyveink terjesztésére vállalkozik.

Mi ugyanis megtaníthatjuk, hogyan kell eladni könyveket részletfizetésre. A mi kiadványaink mind márkás, irodalmi művek, amelyeknek terjesztésével tehát tisztességes megélhetést vagy minden esetre szép mellékjövédelmet biztosíthat magának. Még ma írjon díjazottan ismertető nyomatványokért, amelyeket szívesen megküld a

PALLADIS

könyvosztálya

Budapest, V., Alkotmány-u. 4.

Karácsonyra

Játékárut

Huss Ferencnél

vegyen!

Ékszer -- részletre.

Tisztelettel tudatom m. f. ve-
vőimmal, hogy az őszi szezon be-
álltával állandóan raktáron tartok
mindennemű aranyárut, melyet
hiteles egységnek kedvező
részletfizetésre is adok.

Raktáron vannak arany férfi- és női
láncok, női és férfi aranyórák, fűg-
gök, gyűrűk és mellék, továbbá min-
den fajta márkás zsebórák. Kérem raktáram
vételkényszer nélküli megtekintését.

Teljes tisztelettel:
Lampé Zoltán
órák-ékszerész
Devecser.

Piaci gabona árak:

Buza	23—23.30 P	Zab	21 P
Rozs	21—21	Tengeri	22
Árpa	25—26	Burgonya	6

Hirdetéseket jutányosan
felvesz a kiadóhivatal

Uraknak, gazdák
figyelmébe!

Bánóczy Zoltán timárüzeme
Veszprém, Urkut-u. 4. szám.

Kidolgozza nyersbőrjeit cipő-, csiz-
ma- és szíjjártóbőrnek, barány,
nyul, róka stb. bőrjeit szőrmének,
szarvas és őz bőrjeit ruházati célra
a legolcsóbban.

A Somlóvásárhelyi Gyümölcsértékesítő
és Központi Szeszivő Szövetkezet
ajánlja elismerten jóminőségű

pálinkáit

Allandó raktár törköly-, seprő- és
gyümölcspálinkákból. Eladás nagyban
és kismértékben.

Eredményesen
HIRDETHET A
Devecseri
Ujságban

SCHWARCZ MIKSA

rőfős-, rövid- és divatáru kereskedő

DEVECSER, Baross-utca

Az őszi- és téli idény divatujdonságai megérkeztek.

Minden igényt kielégítő áru

∴ választék férfi és női szövetekben ∴

leányka és női kabátokban

Elsőrendű cipők, valódi Pichler kalapok.

Olcsó árak!   Figyelmes kiszolgálás!

Hirdetéseket jutányosan
felvesz a kiadóhivatal.

A közeledő farsangi szezonra

báli meghívókat

izléses kivitelben,
olcsó áron szállit

HUSS FERENC

KÖNYVNYOMDÁJA

DEVECSER, KLAPKA-UCCA